

Emberológia és bestiárium

Király Gábor kiállítása

Hirös Agora, Kecskemét, 2017. III. 13. – IV. 9.

NAGY T. KATALIN

Bár a groteszk szemlélet egyfajta ellenkultúraként való fellépése a képzőművészetben már több mint egy évszázadra tekint vissza, az elmúlt néhány évtizedben mind az európai, mind a magyar művészetben erősödni látszik ez a világlátás. Széles és sokszínű a magyar paletta is – hogy csak néhány nevet említsünk, groteszk vonások jellemzik Ujházi Péter, Roskó Gábor, Gaál József, Kis Róka Csaba, Csató József vagy éppen Király Gábor művészetét.

Király Gábor figurái szociografikus pontossággal megrajzolt karakterek, de a valóságábrázolást mindig átszövi valami irracionális elem. A képeket nézve hétköznapi történetek sejlének fel, az emberek tesznek-vesznek, dolgoznak, élnek, szeretnek, de valahogy mindig betolakszik valami valóságon túli, olyan, mintha úgy lenne, de lehetetlen, hogy úgy legyen.

KIRÁLY GÁBOR: 53., 2016,
vegyes technika, vászon,
130x100 cm
Molnár Csaba gyűjteménye

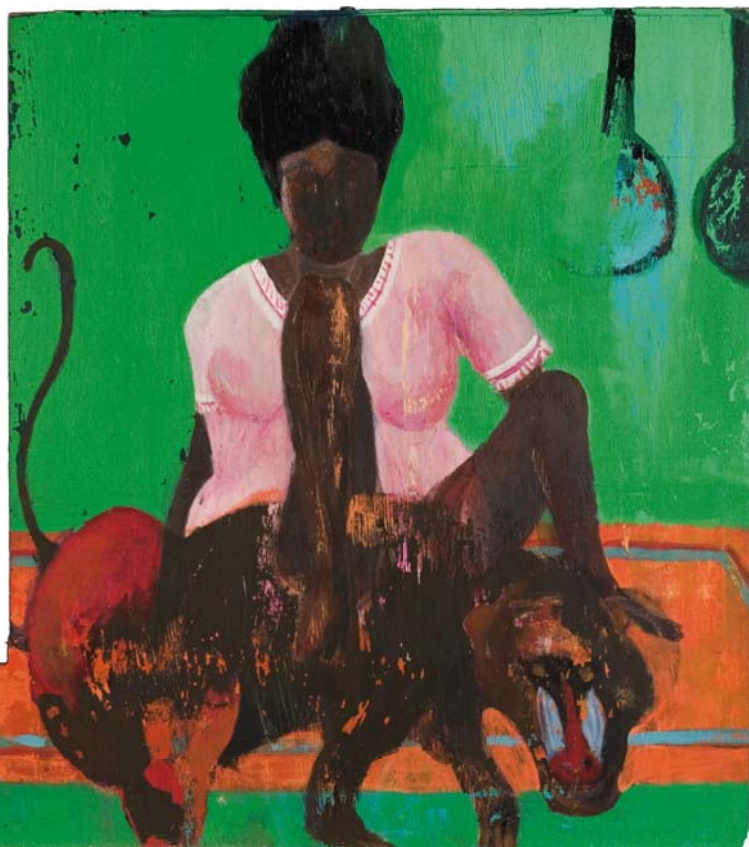
KIRÁLY GÁBOR:
Múteremben I., 2005,
akril, fa, 86x76 cm
nemethcollection

A motívumok képtérben való pozicionálása mindig nagyon feszes, hol eléri a kereteket, hol túl is lépi azokat, ennél fogva, ha akarjuk, ha nem, alakjai elének

tolakodnak, közvetlen közelünkbe kerülnek. Lábfejük, könyökük vagy éppen fejük búbja sokszor már el sem fér a képen. Ez a közelség egyfajta tükörhatást kelt, magunkat látjuk vagy közvetlen embertársainkat, ha távolinak is érezzük őket, nagyon „velünk” vannak, és ez néha meghökkentő. Talán ez a legjobb szó Király képeire: meghökkentőek.

A festő rafinált technikával kialakított képeinek egyik legmeghökentőbb tulajdonsága, hogy pszeudotelemeknek tűnnek. A kopott, koptatott, visszakapart, lemaratott, meggyötört felületek azt sugallják, hogy nem ma készültek, a múltból jöttek. A leletszerűsége ráerősít töredékes voltuk, az esetleges formájú vásznak és fadarabok, valaminek a maradványai, nagy kompozíciók darabkái, melyek az „ennyi maradt” melankolikus érzetét keltik. Valójában megmutatják, hogy a viszontagságok, a nehézségek mellett vagy ellenére az ember tette a dolgát, leginkább a két kezével, ültetett, állatokat gondozott, melyek hol táplálékok, hol társak voltak. Van még egy különös, de jellemző vonásuk ezeknek a hétköznapi króni-

kásoknak, nőknek és férfiaknak – furcsa módon foglalatosságait legtöbbször rövid ujjú pólóban vagy atlétatrikóban végzik. Évszázadokon keresztül volt a meztelen figura állandó szereplője a művészetnek, a narratív keretet ehhez a mitológia biztosította. Király félmeztelen emberi testei, „aligöltözetűkkel”, kényszeres mozgásokkal válnak korunk esendő, ám mitikus hőseivé. A meztelen karok és lábak, a testszínek széles skálán mozognak, a világostól a feketéig, hol színes reflexek szabdalják azokat, hol homogén felületként jelennek meg. Emberek közelről és távolról, fehérek és feketék, európai vagy negroid vonásokkal. Egy másik jellegzetesség a tekintet nélküli vagy üres

tekintetű szemek jelenléte. Ezek részben azt sugallják, hogy az emberi és állati lények befelé néznek, inkább a testbeszédet választják, mint a beszédes szemeket. A gesztusok, a kezek, a végtagok mozgása sokszor ügyetlenkedő és esetlen, bizonytalanságot áraszt. Dadogó testbeszéd. A tevékenység, amit éppen végeznek és az állatok, melyekkel együtt vannak, visszahatnak külsejükre, ahogy ez az életben is így van, az öröklött külső egy bizonyos fokig megváltozik az élethelyzetektől és az éveken át folytatott mozgólansortól, munkától.

A disznót vágónak malacképe, az idomárnak majomarca lesz, az ember keze a macskája karmához válik hasonlatossá. Az itáliai Giovanni Battista Della Porta a 16. században, a francia Charles Le Brun a 17. században foglalkozott az állati és emberi fej vonásainak összevetésével, s a karakterek hasonlóságát vizsgáló rajzaik a fiziognómiai kutatások alapjává váltak. Talán költői túlzás, de Király valóságos és teremtett lényeiben ezen karakterológiai kutatások folytatását vélem felfedezni.

Király tudatosan ösztönös festő, akinél a „nem tudom, miért csinálom” és az átgondolt képal-

kotás egymásba mosódik. Elődei, előképei az archaikus művészet, a középkor ünnepléses, ám ügyetlennek tűnő formaképzése, a mexikói falképfestők monumentalitása, a naiv művészet. A magyar festészeti hagyományból talán elegendő Csontváryt, Tóth Menyhértet vagy Gaál Józsefet említeni, ha el akarjuk helyezni a hazai művészeti szcénát térképén. A kecskeméti válogatás az elmúlt másfél évtizedet, a 2002 és 2017 közötti korszakot mutatják be.

KIRÁLY GÁBOR:
Menekülés, 2003,
vegyes technika, papír, 45x63 cm
nemethcollection

KIRÁLY GÁBOR:
Ocelot II., 2012,
akril, szén, papír, 100x100 cm
Somogyi György gyűjteménye

